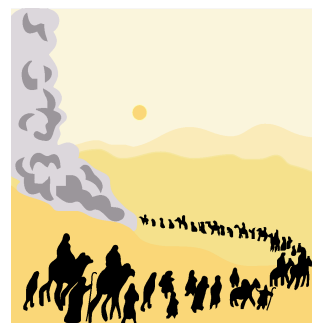

בס"ד "ממצרים גאלתנו ומבית עבדים פדיתנו"

מבצע פסח

דבר המנהלת

תלמידים יקרים שלום וברכה, כמה תודות אני צריכים לתת לה' יתברך שבחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. כשיצאנו ממצרים עשה איתנו ה' הטוב ניסים גדולים מאין כמותם, זכר ליציאה מהעבדות לחירות ולחסדים הגדולים שעשה ה' איתנו אנו חוגגים את חג פסח המתקרב ובא. חג פסח מלא בהלכות ובמצוות עד כדי כך שרבותינו אמרו ששלושים יום קודם חג פסח צריך להתחיל ללמוד את הלכות החג.

אני ממליצה לכל התלמידים מבלי יוצא מן הכלל להשתתף במבצע פסח ולהיכנס למועדון המובחרים.

ילדים יקרים השלום והברכה

לפניכם החוברת שתעזור לכם להשתתף במבצע פסח

שאלה :

סליחה הרב, גם אני רוצה ללמוד עלפסח אז כיצד משתתפים במבצע?

תשובה:

המבצע בנוי מארבעה שלבים.

בכל שלב ישנם שאלות ותשובות.

כל תלמיד צריך ללמוד שאלות ותשובות ולהיבחן עליהם אצל אחד מהמורים או המורות, והמורה

צריך לחתום לו שהוא נבחן על שלב זה.

שימו לב:

לא צריך להיבחן על כל השלבים ביחד ניתן להיבחן על כל שלב בנפרד. כלומר ניתן ללמוד את התשובות

לשאלות של שלב א' ולהיבחן אצל המורה ואחר כך ללמוד את התשובות לשאלות של שלב ב' ולהיבחן

שוב אצל המורה וכך עד שלב ד'.

תלמיד שנבחן על ארבעת השלבים. צריך להבחן אצלי (הרב חנניה מלכה).
ואז הוא נכנס למועדון המובחרים המורה שבוחנת צריך להחתום לכם בטבלה שבעמוד האחרון.

אז נא להפוך דף ולהתחיל

שלב א ובו נלמד על המצוות שעושים בחודש ניסן לפני חג

פסח

מה מיוחד בחודש ניסן?

1. בחודש ניסן נעשו הרבה ניסים לעם ישראל ניסן - מלשון נס. שהנס העיקרי היה שה' הוציא אותנו מארץ מצרים.
2. כמו כן בחודש ניסן התחילה העבודה במשכן והייתה שמחה גדולה וכל נשיא של כל שבט הביא מתנות למשכן החדש.

מה זה ברכת האילנות?

בחודש ניסן האילנות מבלבים מוציאים פרחים, וחכמינו זכרונם לברכה תיקנו כשאדם רואה בחודש ניסן אילנות מבלבים הוא צריך לברך ברכה שבה הוא מודה לה' יתברך על האילנות שהוא ברא לבני האדם שיהנו מהם.

מהי ברכת האילנות (צריך לזכור בעל פה)?

ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם.

כמה פעמים בשנה מברכים את ברכת האילנות?

רק פעם אחת בשנה בחודש ניסן.

האם אפשר לברך ברכת האילנות על כל עץ?

לא, מברכים ברכת האילנות רק על עצי פרי. אבל צריך שלא יהיו עדיין פירות בעצים שמברכים עליהם אלא רק שיצאו מהם פרחים ראשונים.

האם בנות צריכות לברך ברכת האילנות?

גם בנות חייבות בברכת האילנות.

על כמה אילנות צריך לברך את ברכת האילנות?

צריך לברך על שתי אילנות שהם עצי פרי.

מה זה שבת הגדול ומדוע היא נקראת כך?

השבת שלפני חג פסח נקראת שבת הגדול, והיא נקראת כך על שם הנס שהיה באותה שבת וכך היה המעשה

הרב רב שנים לפני באותה שבת אמר ה' לבני ישראל שהיו במצרים שיקחו שה שהוא היה האלוקים של מצרים שכן המצריים עבדו לשה, ויקשרו אות למיטתם וכאשר יבואו המצרים

וישאלו אותם מה הם עושים לאלוקים שלהם השה יאמרו להם ישראל שהם הולכים לשחוט אותו. בני ישראל היו אמורים לפחד מהמצריים ולא לקחת את השה שהוא האלוקים של מצריים מפני הפחד שלהם מהמצריים אך בני ישראל לא פחדו ולקחו את השה לבית וה' עשה להם נס וכל המצריים פחדו מישראל ולא עשו להם כלום. ולכן שבת זו נקראת שבת הגדול על שם הנס הגדול שעשה ה' לישראל.

מה זה איסור בל יראה ובל ימצא?

בחג פסח אסור שיהיה בבית שלנו חמץ וגם אם אנחנו לא רואים את החמץ אסור לנו שהוא יהיה בבית. כך שגם חמץ שרואים וגם חמץ שלא רואים אסור לנו להשאירו בבית בפסח.

אז מה עושים עם כל החמץ שיש לנו בבית?

בימים אלו תשימו לב שההורים עסוקים מאוד בניקיון הבית לקראת חג פסח הסיבה לניקוי היסודי הוא כדי שנגיע לחג פסח ולא יראה ולא ימצא בבית שלנו חמץ.

מה הילדים צריכים לעשות בזמן שאימא ואבא והאחים מנקים?

על כל ילד להשתדל לעזור להם. העזרה יכולה להיות בכל מיני צורות:

- א. בכך שמנקים איתם את הבית וכל ילד צריך לדאוג לנקות את הילקוט שלו ואת המגרות שלו.
- ב. ששומרים על האחים הקטנים ומורידים אותם למטה כדי שהם יוכלו לנקות.
- ג. לדאוג שלאחר שהם ניקו חדר מסויים בבית אנחנו לא מכניסים לשם חמץ. לדוגמא אם אימא ניקתה את הסלון והוא כשר לפסח ואני גם רעב וגם רוצה לראות משהו בטלוויזיה ואמא לא נמצאת בבית, אז אני לא יאכל את הסנדוויץ בסלון ויאמר אני יזהר שלא יכנס חמץ לספה אלא עלי להיזהר לא להכניס לכל החדרים הכשרים לפסח חמץ בשום צורה.

שלב ב ובו נלמד כיצד מוציאים את החמץ מהבית ומהכלים

מה זה חמץ ומה זה מצה?

שלוקחים קמח ושמים בו מים ועושים ממנו בצק, לאחר 18 דקות הבצק מחמיץ ותופח ונהיה גדול. בצק שהיה 18 דקות בחוץ לפני שהכניסו אותו לתנור נקרא חמץ, ובצק שהכניסו אותו לתנור לפני שעברו 18 דקות נקרא מצה.

לאיזה מידות בנפש מרמז החמץ והמצה?

החמץ מרמז למידת הגאווה כי חמץ זה בצק שתפח נהיה נפוח וגם הגאווה הוא מתגאה ומתנפח וחושב שהוא מיוחד. והמצה מרמזת למידת הענווה כיוון שהיא דקה ואינה מתנפחת.

מה צריך לעשות עם החמץ לפני פסח?

לפני פסח צריך להוציא את כל החמץ מהבית.

מהו איסור אכילת חמץ בפסח?

בחג פסח אסור לאכול חמץ, ואפילו פרור חמץ אסור לאכול בחג פסח. ולכן כל מאכל ומאכל שאנו אוכלים אנחנו צריכים לבדוק שיש לו הכשר רגיל וגם שיש לו הכשר מיוחד לפסח.

אם באמצע חג פסח מביאים לי בבית הכנסת סוכריה ואני רואה שכתוב עליה שהיא כשרה

בהכשר הבהד"ץ או הרבנות האם אני יכול לאכול את הסוכריה הזאת בפסח?

לא, אי אפשר והסיבה לדבר היא בכל השנה די שיהיה הכשר כללי על המתקים אך בפסח צריך הכשר נוסף "כשר לפסח". והסוכרייה הזאת היא כשרה לכל השנה אך כדי שהיא תהיה כשרה גם לפסח צריך שיהיה כתוב עליה "כשר לפסח".

מה עושים עם חמץ שנמצא בלוע בתוך הכלים?

כאשר אנו מבשלים בסיר דבר שהוא חמץ נבלע בתוך הכלי, וגם לאחר שאנו שוטפים אותו יש בתוך הסיר עצמו חמץ, ויש מספר דרכים להוציא חמץ שנבלע בכלים ותלוי אם הכלי הוא כלי מברזל או מזכוכית או מחרסינה ונבאר כיצד מכשירים כל כלי.

כיצד מכשירים כוסות לפסח?

כוסות שוטפים בברז ובכך מכשירים אותם.

כיצד מכשירים כלי ברזל שהם חמץ כגון מזלגות סכינים סירים לפסח?

1. לוקחים סיר גדול וממלאים אותו במים רותחים שעושים בועות מרוב רתיחה,
2. שמים בסיר זה בתוך המים הרותחים אמה או כל חומר אחר שפוגם את הטעם של המים הרותחים.
3. מכינים עוד סיר גדול וממלאים אותו במים קרים מהברז.
4. לוקחים את המזלג או הסכין החמץ ומכניסים אותם בתחילה לסיר עם המים הרותחים ולאחר מכן לסיר עם המים הקרים. והכלי כשר לפסח.

איך נקראת בפעולה זו?

פעולה זו נקראת הגעלת כלים.

אך מכשירים את השיש?

לוקחים מים רותחים מהקומקום החשמלי וכשהם עושים בועות מרוב רתיחה שופכים אותם על השיש, ושמים על השיש נייר כסף והוא כשר.

איך מכשירים תנור לפסח?

לא משתמשים בו 24 שעות, ולאחר מכן מנקים אותו בחומרים חזקים (כגון סנט מוריץ) טוב טוב, ולאחר מכן מדליקים אותו למשך שעה, ויש שמחמירים ולא מכשירים אותו לפסח.

איך מכשירים כלי חרסינה?

אי אפשר להכשיר כלי חרסינה.

איך מכשירים אוטו לפסח?

מנקים אותו טוב טוב עד היכן שאפשר ואם יש מקומות שאי אפשר להגיע אליהם ישים בהם חומר פוגם כגון אמה וכו' והאוטו יהיה כשר לפסח.

איך מכשירים את הבגדים והילקוט לפסח?

צריך להוציא מהם את החמץ ולאחר מכן לכבס אותם במכונת כביסה.

שלב ג' ובו נלמד על ההלכות הקשורות לליל הסדר

מה מיוחד בליל הסדר מדוע הוא נקרא ליל שימורים?

ליל הסדר זהו הלילה המיוחד שבו הוציא ה' הטוב אבא היקר שלנו בשמיים את עם ישראל מעבדות בארץ מצריים לחירות, ואף אחד לא הפריע או הזיק לעם ישראל ולכן הלילה הזה נקרא ליל שימורים – שכן זהו לילה שמשומר מן המזיקים שלא יזיקו לעם ישראל.

מה צריך לעשות בליל הסדר?

ישנם מספר מצוות שכל ילד צריך לראות שהוא מקיים אותם במהלך ליל הסדר המצוות הם:
א. אכילת מצה. ב. סיפור יציאת מצריים. ג. שתיית 4 כוסות של יין.

מהי מצוות אכילת מצה?

בכל חג פסח אין חובה לאכול מצה אלא אפשר לאכול דברים אחרים, אבל בליל הסדר יש מצווה מהתורה לאכול לפחות כזית מצה ונוהגים לאכול 4 מצות. ומי שקשה לו יכול לאכול 4 חצאי מצות. מי שלא אוכל מצה בליל הסדר הוא מבטל מצוות עשה, גם אם הוא יאכל למחרת מצה זה לא יחשב כמצווה, המצווה היא דווקא לאכול מצה בליל הסדר.

מהי מצוות סיפור יציאת מצריים?

נאמר בתורה ו"הגדת לבנך" ומכאן למדו שכל אחד ואחד חייב לספר בליל הסדר את סיפור יציאת מצריים לבנים שלו ולאשתו ולחבר שלו ולכל מי שנמצא איתו. וגם אם הוא נמצא לבד הוא צריך לספר לעצמו את סיפור יציאת מצריים. וכל המרבה לספר בסיפור יציאת מצריים הרי זה משובח.

למה קוראים הגדה של פסח בליל הסדר?

בהגדה של פסח כתוב סיפור יציאת מצריים ומכיוון שיש מצווה לספר ביציאת מצריים בליל הסדר לכן קוראים את ההגדה.

אם אני כבר מכיר את סיפור יציאת מצריים אני גם צריך לספר את סיפור יציאת מצריים?

גם אם אתה כבר מכיר את סיפור יציאת מצריים אתה צריך לחזור ולספר אותו בפה, לומר מה היה ואיך בדיוק ותמיד יש דברים חדשים שאנחנו לא יודעים, אתה יכול לספר לאח שלך הקטן שידע פחות ממך אתה לשמוע מאבא ואימא דברים שלא ידעת עד היום, העיקר להרבות לספר את סיפור יציאת מצריים.

הרב תגיד לי איזה דבר חדש שאני יגיד בליל הסדר?

כשהייתה מכת בכורות ה' אמר לבני ישראל ששימו דם על פתח הבית ואז המלאך המכה בבכורות יראה את הסימן על פתח הבית, וידלג על בתי ישראל, ויכנס רק לבתי ישראל. מה עשו המצריים לקחו את הילדים שלהם הבכורים, והכניסו אותם לבתים של עם ישראל כדי המלאך ידלג עליהם ולא יהרוג אותם. מה עשה ה' ? הוא אמר למלאכים תישארו בשמיים אני בעצמי רוצה לרדת להכות את מכת בכורות "אני ולא מלאך" ובאמת ה' ירד והיכה וה' יודע להבדיל בין גויים ליהודים ולכן גם את בכורות המצריים שהיו בתוך בתי היהודים הוא הרג.

מה זה מצוות 4 כוסות?

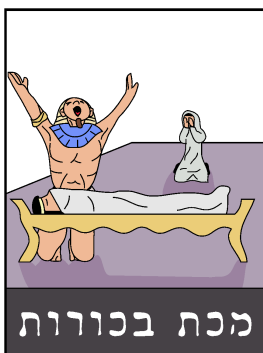
נאמר בתורה שה' הבטיח לבני ישראל 4 לשונות של גאולה כלומר 4 הבטחות שהוא יגאל אותם ואלו הם "והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי" זכר ל 4 לשונות של גאולה אנו שותים 4 כוסות של יין בליל הסדר.

כיצד צריך לשתות אותם?

צריך לשתות אותם בהסבה כלומר צריך להישען על צד שמאל ולשתות אותם.

האם אנו הילדים גם צריכים לשתות אותם?

הילדים לא צריכים לשתות יין אבל כדאי שישתו משקה שהוא גם יין וגם מיץ ענבים כגון יין תירוש.

שאר מושגים

שלב ד' ובו נלמד
לחג פסח

מהי מצוות בדיקת חמץ?

בלילה שלפני בדיקת חמץ מייד בצאת הכוכבים יש מצווה לעשות בדיקה בבית שלא נשאר חמץ.

כיצד עושים בדיקה זו?

אבא לוקח נר מדליק אותו ומברך ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר קידשנו במצוותיו וציונו על ביעור חמץ ומתחיל מייד לבדוק את החמץ בכל הפינות של הבית.

מה זה עשרה פתיתים

יש מנהג יפה שעושים בבדיקת חמץ, המנהג הוא לקחת עשרה פתיתי (חתיכות קטנות של לחם ולעטוף אותם בנייר ולהחביא אותם, ולתת לאבא או לאימא למצא אותם.

מהי מצוות ביעור חמץ?

למחרת בבוקר לוקחים את הלחם שמצאנו בבדיקת חמץ ושורפים אותו ולאחר ששורפים אותו מבטלים אותו אומרים 3 פעמים "כל חמץ שיש ברשותי שראיתי או לא ראיתי שהוצאתי אותו מהבית או שלא הוצאתי שיהיה מבוטל כעפר הארץ".

האם מותר לאכול מצה בערב פסח?

לא, אסור לאכול מצה בערב פסח והסיבה לדבר הוא שצריך שכשנטעם את המצה בליל הסדר היא תהיה טעימה וחדשה לנו.

מהי תענית בכורות?

בכל ערב פסח נהגו שהבכורות מתענים, וילדים שהם בכורים ההורים שלהם מתענים בשבילם ונהגו להשתתף בסעודת מצווה של סיום מסכת בגמרא ובכך נפטרים מהצום.

מהי ספירת העומר?

ממוצאי יום טוב ראשון של פסח עד חג שבועות אנו סופרים את 50 הימים. ואומרים היום יום אחד לעומר היום שני ימים לעומר וכו'...

למה סופרים לעומר מה הכוונה לעומר?

עומר זה חבילה של שיבולים שקשורים ביחד ויש מצווה מהתורה לקצור בטז בניסן את עומר(כלומר חבילה של שיבולים) מהשדה ולהניף אותו בבית המקדש. מצווה זאת נקראת קצירת העומר, והתורה צוותה לספור את הימים ממצוות קצירת העומר, ועד שבועות ולכן אנו אומרים היום יום אחד לעומר שפרושו היום עבר יום אחד ממצוות קצירת העומר וכו'...

מה זה ממונה?

במוצאי חג פסח ננהוג בעיקר בקרב קהילות מרוקו לחגוג חג הנקרא ממונה. ממונה פרושה אמונה כלומר זהו חג האמונה.

למה צריך להתחזק באמונה דווקא במוצאי חג פסח?

חז"ל אומרים כי שהמשיח יבא בחג פסח – בשביעי של פסח ולכן כאשר עובר חג פסח ועדיין לא הגיע המשיח אנו עושים חג הנקרא חג האמונה האמונה בו אנו מבטאים את אמונתנו וציפייתנו הגדולה והחזקה שיבא המשיח במהרה בימינו

	שלב א	שלב ב	שלב ג	שלב ד
--	-------	-------	-------	-------

				חתימת המורה
כיתה:	שם המורה:		משפחה:	שם: